

QuickScan Natuurwetgeving

**EU 204 Bay Replacement Programma - 150kV Station Kelpen
- KELP150**

TenneT T.S.O. b.v.

21 augustus 2023 - Confidential

Contactpersoon

AUKJE BEERENS

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Plangebied en ingreep	5
3	Resultaat QuickScan	6
3.1	Gebiedsbescherming	6
3.2	Soortbescherming	6
3.2.1	Methode	6
3.2.2	Aanwezigheid beschermde soorten	6
3.2.3	Effectbeschrijving	10
3.2.4	Toetsing	10
3.2.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	10
3.2.4.2	Overtreding verbodsbepalingen	11
3.2.5	Vervolg	12
3.2.5.1	Soortgericht onderzoek	12
3.2.5.2	Mitigerende maatregelen en zorgplicht maatregelen	12
3.2.6	Deelconclusie soortbescherming	13
3.3	Natuurnetwerk Nederland	13
4	Conclusie en vervolgstappen	14
4.1	Conclusie	14
4.2	Vervolgstappen	14
Bijlagen		
Bijlage A Wettelijk kader Wet natuurbescherming		15
Bijlage B Beleidskader NNN		22
Colofon		27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De komende jaren staat TenneT T.S.O. b.v. voor een grote uitdaging. Om leveringszekerheid van elektriciteit te kunnen garanderen moeten in tien jaar tijd circa 145 verouderde 110kV- en 150 kV-hoogspanningsstations vernieuwd worden.

Om deze opgave te kunnen realiseren heeft TenneT het Bay Replacement Programma opgestart. Het vernieuwen of ombouwen van een hoogspanningsstation op de traditionele wijze is (te) tijdrovend. Binnen tien jaar tijd al deze hoogspanningsstations te vernieuwen of om te bouwen moet op een slimme manier gedaan worden. Het programma legt de focus op het standaardiseren van het vernieuwen of ombouwen van een hoogspanningsstation.

Standaardisatie moet de tijdswinst opleveren om de verouderde stations toch binnen 10 jaar te kunnen vernieuwen of om te bouwen. Om te testen of de uitgewerkte standaardisatie praktisch haalbaar is, zijn zes Proof of Concept projecten opgestart.

Arcadis Nederland B.V. ondersteunt TenneT bij de veldvervanging van vier Proof of Concept-projecten. De opdracht bestaat uit de benodigde bureauonderzoeken, veldonderzoeken, planologische procedures en het omgevings- en vergunningenmanagement.

Voor de 150 kV hoogspanningsstations Breda, Boekend, Kelpen en Maarheeze bevat de scope de volgende onderdelen:

- Bestaande hoogspanningsinstallatie.
- Beoogde locatie hoogspanningsinstallatie.
- Beoogde locatie 150kV-kabels.

Bij dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen zijn negatieve effecten op beschermde natuurwaarden, zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming (hierna Wnb genoemd), niet op voorhand uitgesloten. Arcadis is gevraagd om QuickScans uit te voeren voor vier locaties (Breda, Boekend, Kelpen en Maarheeze) waarbij ecologische risico's en eventuele vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN), beschermd via de Wet ruimtelijke ordening (Wro) inzichtelijk worden gemaakt. Deze QuickScan behandelt de werkzaamheden op het vermogenstransformatorterrein bij Kelpen.

Onderhavig rapportage betreft het ecologische QuickScan voor het 150kV station Kelpen (KELP150) aan de Kelperweg 28A te Kelpen-Oler, inclusief het noordelijke bosje. Het TenneT-projectnummer betreft 003.369.40.

Het uitvoeren van een QuickScan met een habitatgeschiktheidsbeoordeling, waarmee voor de opdrachtgever inzichtelijk gemaakt wordt of en zo ja welke beschermde soorten op de planlocaties aanwezig zijn en of dit leidt tot mogelijke vervolgstappen als onderzoek of aangepaste werkwijzen.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is een beschrijving van het plangebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een beschrijving van de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 3 betreft de beoordeling van de wettelijke kaders van de Wnb en de Wro. Hierin is een beschrijving van de ligging en effecten op Natura 2000-gebieden opgenomen, evenals een beschrijving van aanwezigheid van beschermde soorten met effectbeschrijving en toetsing en als laatste de beoordeling van het NNN. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies en de vervolgstappen met betrekking tot de Wnb en Wro weergegeven.

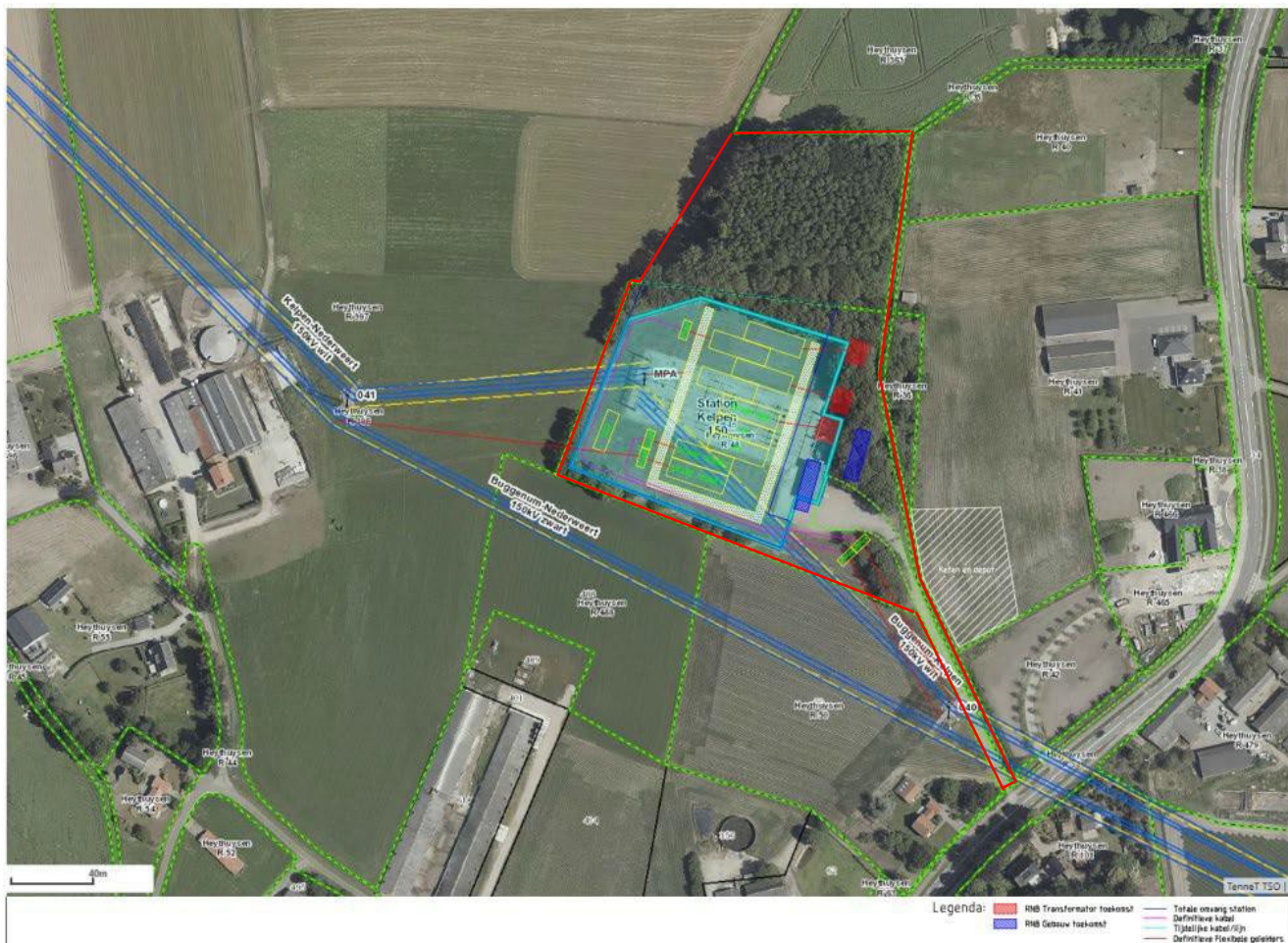
Bijlage A beschrijft het wettelijk kader van de Wnb en Bijlage B het wettelijk kader van het NNN.

2 Plangebied en ingreep

De planlocatie is gelegen aan de Kelperweg 28A te Kelpen in de provincie Limburg. Het plangebied bevindt zich in een kleinschalig cultuurlandschap met kleine percelen met bos en daartussen agrarisch gebied. Op één kilometer ten zuidwesten van het plangebied loopt het kanaal Wessem-Nederweert. Het plangebied bestaat uit de huidige hoogspanningslocatie, waarin de vegetatie bestaat uit kort gehouden kruidenrijk grasland met enkele bomen. Buiten het hekwerk staan enkele bomen rondom. Het bos ten noorden van de hoogspanningslocatie is ruim 100 jaar oud moerasedikenbos met zeggenmoeras en is zeer waardevol voor het beekdal waarin het bos ligt. De kern van het moerasedikenbos bestaat hoofdzakelijk uit een ondiepe poel met zwarte els, gele lis en onderwatervegetatie. De bomen op de hogere delen bestaan hoofdzakelijk uit eiken afgewisseld met enkele essen, berken, beuken en veldesdoorn. De ondergroei in deze delen bestaat hoofdzakelijk uit braam, brandnetel en enkele hazelaren. Rondom het bos loopt een afwateringssloot op de grens met de omliggende landbouwpercelen.

Zoals in figuur 1 is te zien, worden er verschillende aanpassingen op het terrein uitgevoerd. Zo wordt een deel van het terrein heringericht, waarvoor een aantal bomen aan de noordkant worden gekapt. Daarnaast zullen kabels worden verlegd en nieuwe kabels worden aangelegd. Mogelijk worden ook nieuwe funderingen gestort voor nieuwe gebouwen en transformatoren op het terrein. De exacte planning en uitvoering van de werkzaamheden zijn nog niet bekend.

In de QuickScan wordt rekening gehouden met de uitbreiding van het plangebied in het gehele aangrenzende bos ten noorden van het huidige plangebied.

Figuur 1 Luchtfoto onderzoeksgebied met ingetekend de geplande ingreep (Bron: TenneT)

3 Resultaat QuickScan

3.1 Gebiedsbescherming

De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn het Leudal en het Sarsven en de Banen op respectievelijk zes en drie kilometer afstand. Vanwege de afstand tot het Natura 2000-gebied kunnen, behalve effecten als gevolg van stikstofdepositie, alle mogelijke effecten met externe werking op voorhand worden uitgesloten. Sinds november 2022 is de bouwvrijstelling voor stikstofdepositie vervallen. Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is noodzakelijk om uit te bepalen of stikstofdepositie optreedt binnen de Natura 2000-gebieden. Op basis van de uitkomsten van de berekening volgt of een nadere beoordeling noodzakelijk is.

3.2 Soortbescherming

3.2.1 Methode

Er is een bureauonderzoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van informatie en gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), verspreidingsatlas.nl, flon.nl, raven.nl, soven.nl en vlinderstichting.nl. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten over de afgelopen vijf jaar.

Het eerste veldbezoek is uitgevoerd op maandag 21 maart 2022 door een ecooloog bij Arcadis. Tijdens het veldbezoek was het zonnig, de omgevingstemperatuur was 15-18°C met een windkracht van 2 Bft.

Op 24 april 2023 heeft een aanvullend veldbezoek plaatsgevonden voor de uitbreiding van het plangebied in het volledige bos ten noorden van het oorspronkelijke plangebied. De omstandigheden waren 8°C met een windkracht van 2 Bft. en zwaar bewolkt.

Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

3.2.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als de veldbezoeken.

Tabel 1 Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het plangebied per relevante soortgroep

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Planten	<i>Bureauonderzoek</i> Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van (Verspreidingsatlas): - Drijvende waterweegbree: Drijvende waterweegbree is een plant van helder, voedselarm tot matig voedselrijk (fosfaatarm), zwak zuur water. Ze komt voor in laaglandbeken, vennen, kanalen en poelen en groeit hier op zonnige plaatsen in stilstaand of zwak stromend, voedselarm tot matig voedselrijk, zwak zuur tot licht basisch, zwak stromend tot stilstaand water met een bodem van meestal niet of maar weinig humeus zand. Ook op periodiek droogvallende oevers. - Grote leeuwenklauw: Grote leeuwenklauw groeit op zonnige, open plaatsen op vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond (lemig zand, löss, leem, zavel en klei). De voorkeur gaat uit naar kalkrijke akkers, maar komt ook voor langs bermen, waterkanten en braakliggend grond. Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van andere beschermde plantensoorten.	Beschermde plantensoorten zijn uitgesloten binnen het plangebied.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van drijvende waterweegbree op de zonnige periodiek droogvallende oevers van een pevelen genaamd de Roeventerpeel (NDFF). <i>Veldbezoek</i> Binnen het plangebied ontbreken zonnige (open) plaatsen in akkers, vennen en andere fosfaatarme wateren. Hierdoor ontbreekt geschikt habitat voor de drijvende waterweegbree en grote leeuwenklauw.	
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> In het plangebied zijn geen waarnemingen van algemene broedvogels bekend. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van diverse algemene broedvogels waaronder aalscholver, geelgors, graspieper, heggenmus, kauw etc. bekend. <i>Veldbezoek</i> Tijdens de veldbezoeken zijn soorten als houtduif, merel en winterkoning waargenomen.	Algemeen beschermde broedvogels zoals houtduif, merel en winterkoning komen voor.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> In het plangebied is één waarneming van broedvogels met jaarrond beschermd nesten van boomvalk bekend. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van broedvogels met jaarrond beschermd nesten blauwe reiger, boerenwaluw, boomvalk, bosuil, buizerd, draaihal, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, grutto, havik, huismus, huiswaluw, ijsvogel, kerkuil, kramsvogel, oeverwaluw, ooievaar, paapje, raaf, ransuil, ringmus, rode wouw, roek, roerdomp, slechtvalk, sperwer, spotvogel, steenuil, torenvalk, visdief, wespandief, wulp, zomertortel, zwarte specht en zwart wouw bekend. <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van broedvogels met jaarrond beschermd nesten. In de mast op het terrein en in de bomen in het bos zijn meerdere nesten vastgesteld die potentieel geschikt zijn voor soorten met jaarrond beschermd nest zoals boomvalk, buizerd, havik, ransuil, rode wouw, sperwer, torenvalk, wespandief en zwarte wouw. Daarnaast is het bos geschikt voor broedvogels in bossen zoals bosuil, kramsvogel, zomertortel en zwarte specht. Door het ontbreken van nestkolonies zijn koloniebroeders zoals blauwe reiger en roek uitgesloten. Binnen het plangebied ontbreekt geschikte bebouwing voor gebouwbewonende soorten zoals boerenwaluw, gierzwaluw, huismus, huiswaluw, kerkuil, slechtvalk en steenuil. Daarnaast ontbreken akkers en weilanden voor soorten zoals grutto, ooievaar, steenuil (foerageergebied) en wulp. Voor soorten van halfopen (cultuur) landschap en heiden afgewisseld met struweel zoals draaihal, paapje, ringmus en spotvogel ontbreekt geschikt biotoop. Ook vormt het bos geen geschikt biotoop voor de visdief. Voor de grote gele kwikstaart, ijsvogel en raaf is de omvang van geschikt biotoop binnen het plangebied (inclusief omgeving) te klein en de mate van agrarisch gebied te groot.	Beschermde functies van broedvogels met jaarrond beschermd nesten zoals boomvalk, bosuil, buizerd, havik, kramsvogel, ransuil, rode wouw, sperwer, torenvalk, wespandief, zomertortel, zwarte specht en zwarte wouw komen mogelijk voor.
Grondgebonden zoogdieren	<i>Bureauonderzoek</i> In het plangebied zijn geen waarneming bekend. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van bever, bosmuis, bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, wezel, wild zwijn en wolf bekend (NDFF). Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van hermelijn (Verspreidingsatlas).	Beschermde functies van grondgebonden zoogdieren zoals bosmuis, bunzing, eekhoorn, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis,

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	Veldbezoek In het plangebied zijn sporen (graafputjes, holen en uitwerpselen) van konijn aangetroffen. Het bos vormt geschikt leefgebied voor soorten als bosmuis, bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos en wezel. Het hoogspanningsterrein is voor grotere soorten dan konijn niet toegankelijk door het hekwerk. Voor de das is het grootste deel van het bos ongeschikt door de aanwezigheid van de poel. De hogere delen zijn beperkt in omvang en beschutting. Tijdens de bezoeken zijn geen sporen aangetroffen die duiden op mogelijke verblijffuncties van de das. Essentiële beschermde functies zijn uitgesloten. Sporadisch gebruik is niet uit te sluiten. Voor soorten als ree, wild zwijn en wolf is het plangebied te klein voor permanente vestiging. Voor de bever is de plas in het bos niet geschikt voor het creëren van vaste verblijfplaatsen. Sporadisch gebruik is niet uit te sluiten voor bovengenoemde soorten.	vos en wezel komen mogelijk voor.
Vleermuizen	Bureauonderzoek Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (Verspreidingsatlas). In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en tweekleurige vleermuis bekend (NDFF). Veldbezoek De bomen in het plangebied hebben potentieel geschikte holten en loszittend schors waar boombewonende vleermuissoorten zoals baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in/achter kunnen verblijven. Daarnaast vormt het plangebied geschikt foerageergebied voor deze en andere soorten. De bebouwing is tijdens het eerste veldbezoek onderzocht op aanwezigheid van openingen of spleten die gebouwbezonende vleermuizen toegang kunnen bieden. De bebouwing bestaat uit beton met aluminium beplating en een plat dak. Er zijn geen openingen aangetroffen die potentieel kunnen dienen als verblijfplaats. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van typische gebouwbezonende vleermuissoorten zoals ingekorven vleermuis, laatvlieger, meervleermuis en tweekleurige vleermuis is uitgesloten. Door de geïsoleerde ligging van het plangebied en de afwezigheid van lijnvormige elementen van en naar potentiële verblijfplaatsen en andere foerageergebieden in de omgeving zijn essentiële vliegroudefuncties uitgesloten.	Beschermde functies van vleermuizen komen mogelijk voor: Verblijffuncties van boombewonende soorten zoals baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Voor alle andere soorten kan het plangebied geschikt foerageergebied vormen. Essentiële vliegroudefuncties zijn uitgesloten.
Reptielen	Bureauonderzoek Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van levendbarende hagedis (verspreidingsatlas). In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van levendbarende hagedis (NDFF). Veldbezoek In het plangebied ontbreekt de afwisseling aan geschikt open en gesloten biotopen. Het bos is bijna volledig gesloten, waardoor zonplaatsen ontbreken en in het open terrein van het hoogspanningsstation ontbreken schuilmogelijkheden. Daarnaast ligt het plangebied geïsoleerd tussen akkers en productiegraslanden ten opzichte van locaties waar de soort is waargenomen. Hierdoor is de soort uitgesloten binnen het plangebied.	Beschermde soorten zijn uitgesloten binnen het plangebied.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Amfibieën	<i>Bureauonderzoek</i> Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker, kamsalamander, kleine watersalamander, poelkikker en rugstreeppad (Verspreidingsatlas). In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kamsalamander, kleine watersalamander, knoflookpad en poelkikker (NDFF). <i>Veldbezoek</i> De poel in het plangebied ligt volledig in de schaduw van het elzenbroekbos. Hierdoor warmt de poel niet snel op en ontbreken zonnige plaatsen. De poel is daardoor enkel geschikt voor de minst kritische soorten zoals alpenwatersalamander en gewone pad. De afwateringssloten zijn sterk verrijkt met voedingsstoffen en de waterdiepte is hier beperkt tot enkele centimeters. Tevens zijn de oevers relatief stijl. De afwateringssloten vormen daardoor geen geschikt leefgebied voor amfibieën. Sporadisch voorkomen is niet uit te sluiten.	Beschermde functies van de alpenwatersalamander en gewone pad zijn mogelijk aanwezig.
Vissen	<i>Bureauonderzoek</i> Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van beschermde vissoorten (Verspreidingsatlas). In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde vissoorten bekend (NDFF). <i>Veldbezoek</i> De poel en sloten zijn zeer beperkt in diepte en liggen grotendeels in het bos. Daarnaast zijn de sloten sterk verrijkt met voedingsstoffen. Hierdoor vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor beschermde vissoorten.	Beschermde functies zijn uitgesloten binnen het plangebied.
Overige soortgroepen	<i>Bureauonderzoek</i> Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van beekrombout, bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel, grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, spiegeldikkopje, teunisbloempijlstaart en vermiljoenkever (Verspreidingsatlas). In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van beekrombout, bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel, grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en teunisbloempijlstaart bekend (NDFF). <i>Veldbezoek</i> De poel in het bos vormt geschikt leefgebied voor de gevlekte glanslibel door de beschutte ligging. Voor de beekrombout en bosbeekjuffer vormt het plangebied geen geschikt leefgebied, omdat deze soorten gebonden zijn aan stromende, schone beken met rijke oevervegetatie. Het bos vormt potentieel leefgebied voor kleine ijsvogelvlinder en vermiljoenkever. Voor kleine ijsvogelvlinder is het bos geschikt voor de waardplant (wilde kamperfoelie). De vermiljoenkever leeft verborgen in recent afgestorven doodhout in vochtige bossen. De soort komt verspreid voor in Limburg, Noord-Brabant en Gelderland. Door de verborgen levenswijze is weinig bekend over het voorkomen. Daarbij is het een soort die ver kan vliegen en eenvoudig nieuwe locaties koloniseert. Door de aanwezigheid van dood hout in het vochtige bos, vormt het plangebied potentieel geschikt leefgebied voor de vermiljoenkever. Voor het spiegeldikkopje ontbreken geschikte ruigten in bosranden of andere open delen in bossen langs watergangen en wegen, waarin zowel waardplanten als nectarplanten kunnen groeien. Voor de andere vlindersoorten ontbreken (groeiplaatsen van) waardplanten (iep, zoete kers, populier, wilg, wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart).	Beschermde functies van de gevlekte glanslibel, kleine ijsvogelvlinder en vermiljoenkever zijn mogelijk aanwezig.

3.2.3 Effectbeschrijving

In de onderstaande tabel is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de conclusie in de vorige paragraaf, een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Tabel 2 Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten	Opzettelijk verstoren door activiteiten. Doden van individuen en vernielen van verblijfplaatsen door verwijderen bomen en struweel. Ontnemen van foerageergebied door verwijderen en verdwijnen van vegetatie.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Opzettelijk verstoren door activiteiten. Doden van individuen en vernielen van verblijfplaatsen door verwijderen bomen en struweel. Ontnemen van foerageergebied door verwijderen en verdwijnen van vegetatie.	Ja
Grondgebonden zoogdieren	Opzettelijk verstoren door activiteiten. Doden van individuen en vernielen van verblijfplaatsen door verwijderen bomen, struweel en graafwerkzaamheden. Ontnemen van foerageergebied door verwijderen en verdwijnen van vegetatie.	Ja
Vleermuizen	Ontnemen van verblijfplaatsen en foerageergebied door verwijderen bomen en struweel vegetatie.	Ja
Amfibieën	Opzettelijk verstoren door activiteiten. Doden van individuen en vernielen van voortplantingsplaatsen door verwijderen vegetatie en graafwerkzaamheden. Ontnemen van foerageergebied door verwijderen en verdwijnen van vegetatie.	Ja
Overige soortgroepen	Doden van individuen en vernielen van verblijfplaatsen door verwijderen bomen, struweel en graafwerkzaamheden.	Ja

3.2.4 Toetsing

3.2.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In onderstaande tabel is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3 Beschermingscategorie van de relevante soorten

Beschermingscategorie	Soort/soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	- Vogels zonder jaarrond beschermde nesten; - Vogel met jaarrond beschermde nesten.
Habitatrichtlijnsoorten	- Vermiljoenkever; - Vleermuizen.
Andere soorten zonder vrijstelling	- Alpenwatersalamander; - Gevlekte glanslibel; - Kleine ijsvogelvinder.
Andere soorten met (gedeeltelijke) vrijstelling	- Grondgebonden zoogdieren; - Gewone pad.

Er geldt binnen de provincie Limburg een vrijstelling voor de binnen het plangebied algemeen voorkomende soorten (zie bijlage A). Deze zijn hieronder daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht, zie verder in paragraaf 3.2.5.

3.2.4.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

Tabel 4 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten	X	X				Verwijderen bomen en vegetatie.
Boomvalk, bosuil, buizerd, havik, kramsvogel, ransuil, rode wouw, sperwer, torenvalk, wespandief, zomertortel, zwarte specht en zwarte wouw	X	X		X		Verwijderen bomen en vegetatie.

Het is verboden om:

Lid 1: te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;

Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben;

Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding;

Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

- Lid 3 t/m 5 is niet van toepassing voor broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten, omdat geen eieren geraapt worden en verstoring van deze soorten geen wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding.
- Lid 3 en 5 is niet van toepassing voor deze soorten, omdat geen eieren worden geraapt en verstoring van deze soorten wezenlijk invloed kan hebben op de staat van instandhouding.

Tabel 5 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Als gevolg van
Baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.	X	X		X		Verwijderen bomen en vegetatie.
Vermiljoenkever	X	X	X	X		Verwijderen bomen en vegetatie.

Het is verboden om:

Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk te verstoren;

Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen;

Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;

Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

- Lid 3 is niet van toepassing voor vleermuizen, omdat deze geen eieren leggen.
- Lid 5 is niet van toepassing, omdat deze voor planten geldt.

Tabel 6 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Alpenwatersalamander, gevlekte glanslibel, kleine ijsvogelvlieder.	X	X		Verwijderen bomen en vegetatie;

Het is verboden om:

a: opzettelijk te doden of te vangen;

b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

- Lid c is niet van toepassing, omdat deze voor planten geldt.

3.2.5 Vervolg

In deze paragraaf zijn een aantal vervolgstappen beschreven. Het gaat hierbij om soortgericht onderzoek waar mogelijk maatregelen uit volgen, mitigerende maatregelen waarvan al bekend is dat deze genomen moeten worden en zorgplichtmaatregelen.

3.2.5.1 Soortgericht onderzoek

Op basis van de QuickScan kan de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten niet worden uitgesloten. Hiervoor is onderzoek nodig conform de vigerende onderzoeksprotocollen (zie Tabel 7). Het betreft de soorten:

- Broedvogels met jaarrond beschermde nesten: Boomvalk, bosuil, buizerd, grote gele kwikstaart, havik, ijsvogel, kramsvogel, ransuil, rode wouw, sperwer, torenvalk, wespandief, zomertortel, zwarte specht en zwarte wouw.
- Vleermuizen: Baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.
- Amfibieën: Alpenwatersalamander.
- Overige soortgroepen: Gevlekte glanslibel, kleine ijsvogelvlieder en vermiljoenkever.

Tabel 7 Onderzoeksinspanning en opzet per soort(groep)

Soort	Aantal bezoeken	Periode	Op basis van protocol/informatie
Boomvalk, buizerd, havik, rode wouw, sperwer, torenvalk, wespandief en zwarte wouw.	5-6 (waarvan 1 in bladerloos seizoen)	Februari t/m augustus	BIJ12 Kennisdocument Buizerd aangevuld met één-twee bezoeken voor soorten die later in het seizoen broeden.
Bosuil, ransuil	2	Februari t/m juli	Telrichtlijnen soven
Kramsvogel, zomertortel en zwarte specht	2	Maart t/m juni	Telrichtlijnen soven
Vleermuizen	6	Juni t/m oktober	NGB Vleermuisprotocol 2021
Alpenwatersalamander	2	Maart t/m augustus	NGB Soortinventarisatieprotocol 2017
Gevlekte glanslibel en kleine ijsvogelvlieder	2	Juni-juli	Vliegtijden (pieken) volgens De Vlinderstichting
Vermiljoenkever	1	Jaarrond	Door een deskundige in bezit van ontheffing.

3.2.5.2 Mitigerende maatregelen en zorgplicht maatregelen

Omdat bij uitvoering van de werkzaamheden sprake kan zijn van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd voordat beoordeeld kan worden of negatieve effecten uitgesloten kunnen worden en welke aanvullende maatregelen op onderstaande meer algemene maatregelen noodzakelijk zijn.

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

Maatregel: Voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden:

- Voer werkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
- Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden te worden totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Dit kan gedaan worden door aanwezige bosschages en bomen te snoeien voorafgaand het broedseizoen, zodat vogels niet tot broeden komen in het plangebied.

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

De Wnb kent een algemene zorgplicht (Artikel 1.11 Wnb). Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige beschermde en niet-beschermde soorten planten en dieren moet worden omgegaan. Mogelijke maatregelen zijn:

- Maai en/of snoei voorafgaand aan de werkzaamheden de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort. Hierdoor wordt het voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden.
- Voer de werkzaamheden rustig uit en zorg dat dieren niet ingesloten raken of naar het water worden gejaagd. Op

deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden en worden ze niet het water ingejaagd zodat ze verdrinken.

3.2.6 Deelconclusie soortbescherming

Op basis van de QuickScan is te concluderen dat mogelijk beschermde functies van broedvogels, vleermuizen, amfibieën en insecten aanwezig zijn in het plangebied. Soortgericht onderzoek deze soortgroepen is noodzakelijk. Tevens dient onderzocht te worden of alternatieve uitbreidingslocaties aanwezig zijn voor eventuele noodzakelijke onderbouwing van de aanvragen van vergunningen en ontheffingen. Uit dit onderzoek volgt mogelijk welke aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk zijn en of het plan daarmee zicht heeft op een vergunning.

3.3 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied vormt geen onderdeel van het NNN. Nabijgelegen NNN-gebieden bevinden zich op ongeveer 500 meter afstand. De beleidsbepalingen van de provincie Limburg bevatten voor het NNN geen externe werking. Omdat het plangebied buiten het NNN ligt, is een beoordeling van de ingreep aan het NNN-beleid niet aan de orde.

4 Conclusie en vervolgstappen

4.1 Conclusie

Op basis van de huidige gegevens zijn negatieve effecten op de kenmerkende waarden van Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten. Door het plan kunnen negatieve effecten ontstaan door stikstofdepositie die vrijkomt bij de realisatie van het voornemen. Een Aeries-berekening is noodzakelijk alvorens verdere vervolgstappen bepaald kunnen worden.

Daarnaast zijn mogelijk beschermde functies van verschillende diersoorten in het plangebied aanwezig. Soortgericht onderzoek naar verschillende soorten broedvogels, vleermuizen, amfibieën en insecten is noodzakelijk. Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek dienen mogelijk aanvullende maatregelen te worden bepaald en een ontheffing van de Wnb te worden aangevraagd.

In het kader van het NNN zijn geen effecten te verwachten. Hiervoor zijn geen verdere vervolgstappen noodzakelijk.

4.2 Vervolgstappen

- Aeries-berekening uitvoeren.
- Soortgericht onderzoek inclusief rapportage (conform Tabel 7).
- Te kappen bomen in kaart brengen.
- Eventueel: Aanvragen ontheffing Wnb.

Bijlage A Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Inhoud van de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (verder Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet gegeven.

Algemene bepalingen

De Wnb schrijft het opstellen van een nationale en provinciale natuurvisie voor. De nationale natuurvisie bevat de hoofdlijnen van het rijksbeleid op het gebied van natuur en natuurbescherming (artikel 1.5). De provinciale natuurvisies beschrijven het provinciale beleid op dit gebied (artikel 1.7).

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en soorten (ook soorten die niet beschermd zijn) (artikel 1.11, lid 1). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn, zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden (artikel 1.11, lid 2). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd (artikel 1.11, lid 3).

In het eerste hoofdstuk van de wet wordt ook ingegaan op de beschermingsmaatregelen waarvoor gedeputeerde staten van de provincies zorg moeten dragen (artikel 1.12, lid 1). Het gaat daarbij om:

- De biotopen en leefgebieden van alle in Nederland voorkomende soorten vogels (onderdeel a).
- Behoud en herstel van soorten, habitats en habitats van soorten van bijlage I, II, IV en V van de Habitatrichtlijn (onderdeel b).
- Behoud en herstel van soorten die opgenomen zijn op de bij de natuurvisie horende rode lijst (onderdeel c).

Zorgplicht

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn (artikel 1.11, lid 1). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden (artikel 1.11, lid 2). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd (artikel 1.11, lid 3).

Beschermde gebieden

De Wnb beschermt verschillende gebieden maar kent alleen voor de Natura 2000-gebieden een toetsingskader. De bescherming van het NNN verloopt via het planologische spoor. Ten aanzien van de bescherming van bijzondere nationale en provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen is in de Wnb geen regeling opgenomen. Provincies kunnen -wanneer zij een dergelijk gebied aan zouden wijzen- daarvoor zelf een regeling opstellen.

Regels ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebieden

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst Natura 2000-gebieden aan. In ieder besluit tot aanwijzing van een Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied beschreven. Daarbij gaat het in ieder geval om instandhoudingsdoelen ten aanzien van de leefgebieden van vogels, voor zover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en/of ten aanzien van habitats en habitats van soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn. Op de aanwijzing of wijziging van de aanwijzing van gebieden is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing (deze besluiten staan dus open voor bezwaar en beroep), tenzij het een wijziging van ondergeschikte aard is (artikel 2.1).

Gedeputeerde staten - en in bepaalde gevallen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) - zijn verplicht zorg te dragen voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen ten aanzien van de in de provincie gelegen Natura 2000-gebieden en moeten ook -indien daar aanleiding voor bestaat- passende maatregelen nemen om verslechtering van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te voorkomen (artikel 2.2). Daarnaast moet er voor ieder Natura 2000-gebied een Natura 2000-beheerplan worden opgesteld (artikel 2.3).

Plan of project?

De Wnb maakt onderscheid in plannen en projecten. Het verschil tussen een plan enerzijds en project en andere handeling anderzijds is duidelijk: Een plan gaat over het voornemen tot het verrichten van een handeling of om het scheppen van een (planologisch) kader voor een toekomstige handeling. Een project gaat altijd om een daadwerkelijk uit te voeren handeling.

Beoordeling van projecten

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Voor deze projecten wordt de vergunning alleen verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens op inzichten op kan leveren.

Wanneer de zekerheid dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast niet is verkregen, mag de vergunning alleen worden verleend wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een dwingende reden van groot openbaar belang wordt gediend en er compenserende maatregelen worden getroffen (de ADC-toets). Wanneer er sprake is van significante gevolgen voor een prioritair habitat of prioritaire soort en de dwingende reden van groot openbaar belang is een reden van sociale of economische aard, dient in aanvulling op de ADC-toets door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een advies gevraagd te worden aan de Europese Commissie voordat de vergunning wordt verleend. De te nemen compenseren maatregelen moeten onderdeel uitmaken de vergunning voor het betreffende project. Een eventueel in te richten compensatiegebied dient de status van Natura 2000-gebied te krijgen (artikel 2.7 lid 2 en lid 3 en 2.8 lid 1-8).

Beschermde soorten

De wet onderscheidt drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn, ook wel Vogelrichtlijnsoorten genoemd (Wnb §3.1).
- Soorten Habitatrichtlijn, ook wel Habitatrichtlijnsoorten genoemd (Wnb §3.2).
- Andere soorten (Wnb §3.3).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (artikel 3.1 lid 1).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in (artikel 3.5 lid 1):

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn;

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in (artikel 3.5, lid 5):

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb §3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (artikel 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om (artikel 3.1):

- In het wild levende vogels te doden of te vangen (lid 1).
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (lid 2).
- Eieren te rapen en deze onder zich te hebben (lid 3).
- Opzettelijk te storen (lid 4), tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (lid 5).

Voor Habitatrichtlijnsoorten is het verboden om (artikel 3.5):

- In het wild levende dieren in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen (lid 1).
- Opzettelijk te verstoren (lid 2).
- Eieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen (lid 3).
- De voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (lid 4).
- Planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen (lid 5).

Voor Andere soorten is het verboden om (artikel 3.10, lid 1):

- In het wild levende dieren opzettelijk te doden of te vangen (onderdeel a).
- De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen (onderdeel b).
- Vaatplanten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen (onderdeel c).

Hierboven is een voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat verstoring niet is toegestaan. Niet iedere verstoring in het kader van de wet is relevant is. Het moet gaan om verstoring die voor soorten in potentie wezenlijke gevolgen heeft. Een tijdelijke verandering van gedrag valt hier niet zonder meer over. Zie voor meer informatie het volgende tekstkader.

Juridisch kader verstoring beschermde soorten

Niet iedere toename van verstoringsbronnen leidt tot een daadwerkelijk effect dat in het kader van de wet is voorzien als verstoring. Voor een individu dat sprake is van opzettelijke verstoring als niet in de directe omgeving (tijdelijk) uitwijkmogelijkheden voor handen zijn en de functionaliteit van het leefgebied door verstoring wordt aangetast. Dit si verschillende keren bevestigd door de Raad van State. Hieronder staan twee delen van uitspraken waarin dit bevestigd is:

ECLI:NL:RVS:2009:BI3701: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 21 november 2007 in zaak nr. 200607283/1) geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van artikel 10 van de Ffw."

ECLI:NL:RVS:2020:1125: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 23 juni 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM8836), geldt bij de uitleg van artikel 10 van de Flora- en faunawet als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling. Het tijdelijk (doen) wegvluchten voor werkzaamheden naar een rustiger plek kan niet worden aangemerkt als opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. De Afdeling volgt deze interpretatie eveneens ten aanzien van het in het vierde lid van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb neergelegde verbod van opzettelijke storing."

Gedragscodes

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode (artikel 3.31, lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. Een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
- b. Een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw.
- c. Een bestendig gebruik.
- d. Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van LNV kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (artikel 3.3, lid 2-4; artikel 3.8, lid 2-5; artikel 3.10, lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van de provincie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de provincie het gevoegd gezag is. De Provincie Limburg heeft vrijstelling verleend voor de volgende soorten (voor sommige soorten geldt een specifieke periode): aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn (maart – april en juli t/m november), egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, steenmarter (15 augustus t/m februari), tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker middelste groene kikker, hazelworm (juli t/m september) en levendbarende hagedis (15 augustus t/m 15 oktober).

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (artikel 3.3 lid 1 en 3; artikel 3.8 lid 1 en 3; artikel 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per beschermingscategorie:

Voor Vogelrichtlijnsoorten moet voor een ontheffing worden voldaan aan de volgende voorwaarden (artikel 3.3, lid 4):

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing (onderdeel a).
- Het project is nodig (onderdeel b):
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (onderdeel c).

Voor Habitatrichtlijnsoorten moet voor een ontheffing worden voldaan aan de volgende voorwaarden (artikel 3.7, lid 5):

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing (onderdeel a).
- Het project is nodig (onderdeel b):
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (onderdeel c).

Voor Andere soorten geldt in aanvulling op alle voorwaarden voor Habitatrichtlijnsoorten ook dat het project nodig is voor één of meerder van de aanvullende wettelijke belangen (artikel 3.10, lid 2):

- In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde (onderdeel a).
- Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen (onderdeel b).
- Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden (onderdeel c).
- Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren (onderdeel d).
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw (onderdeel e).
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer (onderdeel f).
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied (onderdeel g).
- In het algemeen belang (onderdeel h).
- Bestendig gebruik (onderdeel i).

Geen andere bevredigende oplossing betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Houtopstanden

In Nederland zijn alle houtopstanden beschermd onder Artikel 4.1 van de Wnb, met uitzondering van:

- a. Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom.
- b. Houtopstanden op erven of in tuinen.
- c. Fruitbomen en windschermen om boomgaarden.
- d. Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar.
- e. Kweekgoed.
- f. Uit populieren of wilgen bestaande:
 1. wegbeplantingen;
 2. beplantingen langs waterwegen, en
 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g. Het dunnen van een houtopstand.
- h. Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 4. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 5. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 6. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

In de provinciale verordeningen zijn nadere regels voor melding en herplant uitgewerkt. De provincies zijn het bevoegd gezag en de regels kunnen per provincie verschillen.

Beleidsregels houtopstanden provincie Limburg

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- 1.1 brandgang: deel van een natuurterrein, waarvan in een Risicobeheersplan natuurbranden, opgesteld door de Veiligheidsregio en de gemeente in overleg met de terreineigenaar, is vastgelegd dat het duurzaam vrij moet worden gemaakt van houtopstanden.
- 1.2 houtopstand langs een waterweg: min of meer lijnvormige houtopstand, direct naast een bevaarbare, doorgaande waterweg.
- 1.3 oude bosgroeiplaats: bosgroeiplaats die al sinds 1850 min of meer ononderbroken begroeid is geweest met houtopstanden.
- 1.4 dunning: een velling als bedoeld in artikel 1.1 van de [Wet natuurbescherming](#). Hier voldoen in elk geval vellingen aan, die gelijkmatig over de oppervlakte worden uitgevoerd en die niet meer dan 40% van het kronendak verwijderen. Blijvende bomen worden niet onevenredig zwaar beschadigd, door de vellingsactiviteiten.

Artikel 2. Ontheffing van de meldingstermijnen

Gedeputeerde staten kunnen in de volgende gevallen besluiten om op grond van artikel 4.5 [Wet Natuurbescherming](#) ontheffing te verlenen van de termijnen die in artikel 3.3.3 van de [Omgevingsverordening Limburg 2014](#) zijn gesteld:

- 2.1 De natuurlijke terreinomstandigheden van de te vellen houtopstand zijn zodanig, dat mogelijkheden tot vellen zich slechts in specifieke omstandigheden voordoen, die niet vooraf te voorspellen zijn.
- 2.2 Er is sprake van omstandigheden die gelet op de volksgezondheid of de openbare veiligheid een spoedige velling van (een deel van) een houtopstand noodzakelijk maken.
- 2.3 Ten behoeve van het nemen van fytosanitaire maatregelen.

Artikel 3. Uitstel van de herbeplantingsplicht

- 3.1 Gedeputeerde Staten verlenen op grond van artikel 4.5 van de [Wet natuurbescherming](#) ontheffing van de termijn tot herbeplanting in het volgende geval: Er wordt gebruik gemaakt van natuurlijke verjonging, maar binnen drie jaar na de velling is er, buiten de schuld van de eigenaar of beheerder om, nog geen (volledige) bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting ontstaan.
- 3.2 Aan de toestemming tot uitstel van de herbeplantingsplicht kunnen conform artikel 5.3 van de [Wet natuurbescherming](#) voorschriften, beperkingen en een geldigheidsduur worden verbonden.
- 3.3 De rechthebbende vraagt de ontheffing voorafgaand het verstrijken van de herbeplantingstermijn van drie jaar aan.
- 3.4 Uitstel van de herbeplantingsplicht wordt verleend voor een zo kort mogelijk periode, met een maximum van drie jaar.

Artikel 4. Kapverbod

- 4.1 Bij de beoordeling of er sprake is van bijzondere natuur- of landschapswaarden in relatie tot het verbieden van een velling als bedoeld in artikel 4.2, derde lid, van de [Wet natuurbescherming](#), overwegen Gedeputeerde Staten in elk geval of één of meer van onderstaande criteria aan de orde is/zijn.
 - a. De velling betreft een min of meer aaneengesloten oppervlakte van 5 hectare of meer.
 - b. De velling betreft zeer oude, maar wel vitale bomen.
 - c. De houtopstand heeft een belangrijke aan landschappelijke waarden gekoppelde cultuurhistorische betekenis.
 - d. De velling veroorzaakt op Natura 2000 instandhoudingsdoelstelling negatieve effecten.
 - e. De velling heeft onevenredige negatieve effecten op populaties van beschermde soorten of op het voorkomen van bijzondere vegetatietypen.
 - f. Er is sprake van een oude bijzondere bosgroeiplaats, met specifiek daarbij horende bodemopbouw en/of vegetatiekenmerken.
 - g. Er is sprake is van een velling die niet toelaatbaar is op grond van de verbodsbepalingen in Hoofdstuk 2 "Natura 2000 gebieden" of Hoofdstuk 3 "Soorten" van de [Wet natuurbescherming](#) en heeft derhalve geleid tot het weigeren van een vergunning of ontheffing op grond van die verbodsbepalingen.
 - h. De velling heeft om andere redenen dan geschetst onder a t/m g een onevenredige impact op belangrijke landschaps- of natuurwaarden.
- 4.2 Een kapverbod wordt opgelegd voor de duur van vijf jaar, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn die een kortere termijn noodzakelijk maken.

Artikel 5. Ontheffing herbeplantingsplicht

5.1 Ontheffing van de herbeplantingsplicht wordt in elk geval verleend in het volgende geval; Een houtopstand, ontstaan door achterstallig beheer of onderhoud, is jonger dan vijf jaar en is ontstaan op een perceel waar géén sprake is van een plicht tot herbeplanting of in stand houding van de houtopstand op grond van de [Wet natuurbescherming](#), de [Omgevingsverordening Limburg 2014](#), gemeentelijke verordeningen en/of subsidiebeschikkingen. Het permanent verwijderen van de houtopstand dient tevens mogelijk te zijn op grond van het bestemmingsplan.

Bijlage B Beleidskader NNN

Bescherming

Gebieden die vallen onder het NNN worden aangewezen in de omgevingsverordeningen van de verschillende provincies. In de omgevingsverordening worden ook regels gesteld in het belang van bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden voor omgevingsplannen en projectbesluiten van gedeputeerde staten of waterschappen. Concreet verzekeren deze regels dat de kwaliteit en oppervlakte van het NNN wordt behouden en dat negatieve gevolgen van projecten tijdig worden gecompenseerd. Compensatie zorgt voor behoud van kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN.

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden vastgelegd in de omgevingsverordeningen van de verschillende provincies. Wezenlijke kenmerken en waarden kunnen niet alleen de huidige waarden omvatten, maar ook de potentiële natuurwaarden en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities. Bij het vastleggen van wezenlijke waarden moet rekening worden gehouden met de volgende doelstellingen:

1. Het behoud of herstel van dier- en plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen, van hun biotopen en habitats, en van in Nederland voorkomende typen natuurlijke habitats, in overeenstemming met de internationaalrechtelijke verplichtingen.
2. Voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden nodig voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden.
3. De preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

Uitzonderingen bescherming

Ten aanzien van de bescherming zijn er een aantal uitzonderingen:

- Bescherming van het NNN is niet van toepassing op de gebieden die zijn genoemd in het volgende tekstkader.
- De volgende gebieden maken geen deel uit van het NNN: de militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide.
- De regels voor compensatie wijken voor militaire terreinen en terreinen met een militair project af. Voor deze gebieden worden in de omgevingsverordening regels gesteld voor een tijdige compensatie van nadelige effecten op het NNN door terreinverharding en bouwactiviteiten.

Gebieden die niet onder het beschermingsregime van het NNN vallen

- *Zee, grote estuaria en daarmee verbonden wateren:*
 - *De territoriale wateren en de exclusieve economische zone van de Noordzee.*
 - *Waddenzee.*
 - *Eems, Dollard.*
 - *Westerschelde, Kanaal van Gent naar Terneuzen.*
 - *Oosterschelde, Kanaal door Zuid-Beveland.*
 - *Grevelingenmeer.*
 - *Volkerak-Zoommeer, Bathse Spuikanaal, Schelde-Rijnverbinding.*
 - *Hollandsch Diep, Haringvliet, Wantij, Vlij, Rietbaan, Strooppot.*
 - *Het IJsselmeer en daarmee verbonden wateren: IJsselmeer (met inbegrip van Ketelmeer en Zwarte Meer), Buiten-IJ, Markermeer (met inbegrip van Gouwzee en IJmeer), Randmeren (met inbegrip van Gooimeer, Eemmeer, Wolderwijd, Nijkerkernauw, Nulderneauw, Veluwemeer, Drontermeer en Vossemeer).*
- *De Rijn en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):*
 - *Pannerdensch Kanaal, Nederrijn, Lek, Nieuwe Maas, Nieuwe Waterweg, Maasmond, Calandkanaal, Breediep, Hollandsche IJssel van Krimpen aan de IJssel tot de Waaiersluis bij Gouda.*
 - *Beneden Merwede, Noord, Dordtsche Kil, Oude Maas, Spui.*
 - *Lekkanaal, Amsterdam-Rijnkanaal, Afgesloten IJ, Noordzeekanaal, Buitenhaven van IJmuiden;*
 - *Boven-Rijn, Bijlandsch Kanaal, Waal, Boven Merwede, Nieuwe Merwede.*
 - *De IJssel en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):*
 - *IJssel.*
 - *Twentekanal.*
 - *Zwarte Water, Zwolle-IJsselkanaal.*
- *De Maas en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):*
 - *Maas, Verbindingskanaal Bossche Veld, Afleidingskanaal Maastricht, Zuid-Willemsvaart (Limburgse tak), Bergsche Maas, Heusdensch Kanaal, Afdamde Maas, Amer, Brabantse, Dordtsche en Sliedrechtse Biesbosch.*
 - *Julianakanaal, Lateraal kanaal, Maas-Waalkanaal, Kanaal van St. Andries.*
 - *Wilhelminakanaal, met inbegrip van de Amertak, Zuid-Willemsvaart (Brabantse tak), Máximakanaal, Kanaal Wessem-Nederweert.*
- *Het Lauwersmeer.*
- *Het Veerse meer.*
- *Het Vuile Gat in het Haringvliet.*
- *De zeegeul naar het Haringvliet, genaamd het Slijkgat.*

Regels uit de Omgevingsverordening – Provincie Limburg¹

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is door het Rijk vastgelegd dat de Provincie verantwoordelijk is voor de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, inmiddels door het Rijk Nationaal Natuurnetwerk Nederland genoemd) en begrenzing en bescherming van de EHS dient vast te leggen in een provinciale verordening. In Limburg hebben wij de EHS vastgelegd in de Goudgroene natuurzone. In paragraaf 5 van de omgevingsverordening wordt de begrenzing van de Goudgroene natuurzone bepaald en wordt invulling gegeven aan het beschermingsregime op basis van het Barro en de daarin verwoorde 'Spelregels EHS'.

¹ Provincie Limburg, 2022. Omgevingsverordening Limburg 2014. Geldend van 20-10-2022 t/m heden.
<https://www.limburg.nl/onderwerpen/omgeving/omgevingsverordening/> Geraadpleegd op 21-12-2022.

De Goudgroene natuurzone is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en (veelal om te vormen) landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-)nationaal belang. Binnen de Goudgroene natuurzone in Limburg worden de volgende situaties onderscheiden:

- De bestaande bos- en natuurgebieden (waaronder de Habitat-, Vogelrichtlijn gebieden en Natuurbeschermingswet 1998 gebieden).
- Areaaluitbreidingen natuur (waar omzetting van landbouw naar natuur is voorzien).
- Gebieden voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer (alleen binnen Natura2000).
- Overige functies, die geen natuur zijn of worden, zoals wegen die door het gebied lopen en verspreide bebouwing, vaak agrarische bedrijven (de zgn. bouwblokken) of kloosters.

Zoals eerder gezegd zijn die gebieden niet op de POL-kaart zichtbaar, maar wordt daar bij de toepassing van de verordening wel rekening mee gehouden. Hierna wordt daar nog op ingegaan.

De Goudgroene natuurzone wordt door de verordening beschermt tegen ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten. Dat is opgenomen in artikel 2.6.2 van de verordening. Dat wil niet zeggen dat er nooit iets anders kan binnen de Goudgroene natuurzone dan natuurontwikkeling. Er zijn uitzonderingen mogelijk en die staan in de artikelen 2.6.3 tot en met 2.6.5. Bovendien omvat de goudgroene natuurzone ook de zogenaamde 'overige functies' waar geen natuur voorkomt.

De verordening heeft geen betrekking op bestaande bestemmingsplannen. Dat betekent dus dat alle rechten en plichten die nu in bestemmingsplannen zijn vastgelegd, blijven bestaan. De verordening wordt pas van toepassing bij een nieuwe ontwikkeling:

- Waarvoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd, en
- Waarbij de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied worden aangetast.

De regels uit de Omgevingsverordening gelden voor de hele goudgroene zone, inclusief de gebieden die geen natuur zijn of worden maar de invulling ervan varieert per deelgebied.

Artikel 2.6.1, onder a

De Goudgroene natuurzone is begrensd op de POL-kaart. Zoals eerder gezegd, wordt voor de verordening geen aparte kaart gebruikt, zodat de kaart waarnaar in de bijlage wordt verwezen de POL-kaart is.

Artikel 2.6.2

Dit artikel bepaalt dat ecologische kenmerken en waarden bescherming behoeven. Deze kenmerken en waarden zijn per gebied vastgelegd in een beheertypenkaart en in een ambitiekaart. Beide kaarten vormen de kern van het Provinciaal natuurbeheerplan. De beheertypenkaart brengt in beeld wat de actuele situatie is. De ambitiekaart geeft de gewenste eindsituatie (ambitie) aan.

De wezenlijke actuele en potentiële waarden van het gebied zijn in het licht van natuurdoelen en -kwaliteit niet alleen de aanwezige flora en fauna maar bijvoorbeeld ook de geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid van de landschapsstructuur.

Artikel 2.6.3

Dit artikel beschrijft een eerste uitzondering op het principe dat geen inbreuk is toegestaan op de wezenlijke kenmerken en waarden van de Goudgroene natuurzone. Een uitzondering kan worden gemaakt indien er sprake is van een groot openbaar belang en alternatieven aantoonbaar ontbreken. Het ontbreken van alternatieven mag niet zonder meer worden aangenomen maar dient onderzocht te worden. Als eenmaal blijkt dat de ingreep aan deze vereisten voldoet, is deze alleen toegestaan als de effecten van de inbreuk afdoende worden bestreden en gecompenseerd.

Natuurcompensatie dient plaats te vinden in nog niet gerealiseerde delen van de Goudgroene natuurzone. De Provincie heeft hiertoe, aanvullend aan de beschikbare rijksmiddelen, in de Goudgroene natuurzone vooraf reeds natuur gerealiseerd. Hierdoor kan compensatie door derden op financiële wijze plaatsvinden.

Binnen en rondom Natura 2000-gebieden gelden specifieke eisen vanuit de Natuurbeschermingswet. Voor omheinde militaire terreinen gelden overeenkomstig het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) aparte regels.

Artikel 2.6.4

Een tweede uitzondering op het principe dat geen inbreuk is toegestaan op de wezenlijke kenmerken en waarden van de Goudgroene natuurzone, betreft een combinatie van activiteiten die gezamenlijk tot een meerwaarde voor de Goudgroene natuurzone leiden. Zou elk van die activiteiten apart worden beoordeeld, dan zouden zij elk op zichzelf geen meerwaarde hebben of zelf afbreuk doen aan de wezenlijke kenmerken en waarden. Door de activiteiten echter in onderlinge samenhang uit te voeren en te beoordelen, kan de kwaliteit van de Goudgroene natuurzone per saldo verbeteren. Het gaat daarbij om een verbetering van de kwaliteit op gebiedsniveau, waarbij wij ervan uitgaan dat de oppervlakte van de goudgroene zone niet afneemt. Dit is de 'saldo-benadering'. Hiermee wordt een gebiedsgerichte aanpak bevorderd.

Eén van de voorwaarden om de saldobenadering te kunnen toepassen, is dat de activiteiten onderdeel uitmaken van een gebiedsvisie. Verder dient voldoende zekerheid te worden verschaft dat de verschillende activiteiten die in de gebiedsvisie zijn opgenomen, ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Dat kan door de visie vast te stellen als (inter)gemeentelijke structuurvisie. Maar andere manieren zijn ook mogelijk bijvoorbeeld via de voorschriften in een bestemmingsplan, contractuele verplichtingen, garantiestellingen of bestuursovereenkomsten. Het gaat erom dat de Provincie voldoende vertrouwen in de uitvoering heeft.

Hiermee wordt geborgd dat een combinatie van activiteiten binnen één ruimtelijke gebiedsvisie onderlinge samenhang vertoont. Tevens is zo verzekerd dat toepassing van de saldobenadering de kwaliteit van de Goudgroene natuurzone daadwerkelijk verbetert, onder andere door de mogelijkheid van het juridisch verankeren van de kwaliteitswinst.

Toepassing van de saldobenadering binnen Natura 2000-gebieden zal vanwege de kaders van de Natuurbeschermingswet 1998 veelal niet mogelijk zijn.

Artikel 2.6.5

Tenslotte de derde uitzondering op het principe dat geen inbreuk is toegestaan op de wezenlijke kenmerken en waarden van de Goudgroene natuurzone. Daarbij gaat het om kleinschalige ingrepen. Door de initiatiefnemer dient vooraf aangegeven te worden hoe het initiatief kan leiden tot een kwalitatieve versterking van de Goudgroene natuurzone. Normaliter dient daarbij voor de kwaliteitswinst meer te gebeuren dan nodig zou zijn op basis van de beleidsregel 'Natuurcompensatie'.

Verder gaan wij ervan uit dat het ruimtelijke plan een goede ruimtelijke onderbouwing van het initiatief bevat, waarbij wordt aangegeven welke alternatieven er bekeken zijn en welke maatregelen worden genomen om te zorgen voor een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing.

De meeste mogelijkheden voor dergelijke kleinschalige initiatieven zien wij in nog niet gerealiseerde areaaluitbreidingen natuur omdat hier de actuele natuurwaarden over het algemeen lager zijn dan in bestaande bos- en natuurgebieden en het uitvoeringsinstrumentarium na herbegrenzing elders ingezet kan worden. Omdat de areaaluitbreidingen natuur primair begrensd zijn om Natura 2000/

Kaderrichtlijnwater doelen te versterken, zal versterking van deze doelen ook het uitgangspunt dienen te zijn de invulling van voorwaarden van lid 2 van dit artikel.

Artikel 2.6.6

Zoals eerder gezegd zijn de buitengrenzen van de Goudgroene natuurzone vrij precies op de POL-kaart vastgelegd. Het vastleggen en wijzigen van die grenzen is een bevoegdheid van Provinciale Staten en de procedure hiervoor is in de wet vastgelegd.

Voor een aantal situaties wordt die bevoegdheid overgedragen aan Gedeputeerde Staten.

In de eerste plaats vanwege een duidelijke ecologische reden. In de praktijk zal dit vooral betrekking hebben op areaaluitbreidingen natuur die nog niet gerealiseerd zijn. Voorbeelden zijn de verbetering van milieu- en watercondities in een gebied of verzoeken van particulieren om te starten met particulier natuurbeheer in ecologisch kansrijke, maar niet begrensde gebieden. Omdat de areaaluitbreidingen natuur primair begrensd zijn om Natura 2000/ Kaderrichtlijnwater doelen te versterken, zal versterking van deze doelen ook het uitgangspunt dienen te zijn bij herbegrenzing.

Het initiatief voor aanpassing van de begrenzing is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten en is gekoppeld aan de procedure van de (partiële) wijziging van het Provinciaal natuurbeheerplan.

In de tweede plaats kan de toepassing van één van de uitzonderingsbepalingen van de artikelen 2.6.3 tot en met 2.6.5 gevolgen hebben voor de buitengrenzen van de zone, bijvoorbeeld doordat buiten de bestaande zone een nieuw natuurgebied wordt aangelegd dat onderdeel moet gaan uitmaken van de goudgroene natuurzone. Dan zal dat op de kaart zichtbaar moeten worden gemaakt. De kaartaanpassing die daarvoor nodig is, kan door Gedeputeerde Staten worden doorgevoerd.

Als de grenzen worden gewijzigd, zal er ook een (partiële) wijziging van het Provinciaal natuurbeheerplan moeten plaatsvinden.

Colofon

QUICKSCAN NATUURWETGEVING
EU 204 PROGRAMMA BAY REPLACEMENT - 150KV STATION KELPEN - KELP150

KLANT

TenneT T.S.O. b.v.

AUTEUR

Wouter van Overmeire

ONZE REFERENTIE

AMWXXWNJZXS-1360120271-11512:1.0

DATUM

21 augustus 2023

STATUS

Concept

GECONTROLEERD DOOR

Herman Bouman
Adviseur ecologie

Over Arcadis

Arcadis is de leidende wereldwijd opererende ontwerp- en consultancyorganisatie op het gebied van de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij helpen onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Wij zijn met 36.000 mensen actief die in ruim zeventig landen meer dan €4,2 miljard aan omzet genereren. Wij helpen UN-Habitat met onze mensen, die kennis en expertise leveren om de moeilijke leefomstandigheden te verbeteren in gebieden die lijden onder de gevolgen van klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[Arcadis](#)

[arcadis_nl](#)

[ArcadisNetherlands](#)